

Lutilský prameň

23. december 2008

ČÍSLO 4

ROČNÍK XI.

Vážení občania Lutily, rodáci a ostatní čitatelia,

Zapaľením prvej sviečky na adventnom venci sme si začali uvedomovať, že sa blížia najočakávanejšie sviatky v roku, Vianoce. Tešia sa na ne malí, aj starší po celý rok. Toto obdobie má každoročne v sebe neopakovateľnú silu a osobitné kúzlo. Čas adventu z nás robí lepších. Otvárajú sa naše srdcia a naplňujú sa láskou, porozumením a ochotou.

Cítíme vzájomnú spolupatričnosť, náklonnosť svojich najbližších, no hlavne cítime vôňu domova. To nás v duchu tradícií zvoláva k mamám a otcom, jednoducho tam, kde sme doma. Veď Vianoce sú predovšetkým sviatkami rodiny a domova. Verím, že sa poschádzate všetci pri prestretom stole prepĺnenom sviatočnými a tradičnými jedlami a vyzdobenom stromčeku. No nielen to. Verím, že spoločné stretnutie v rodinnom kruhu sa ponese v neopakovateľnej atmosfére a pohode pri stromčeku, pod ktorým budú menšie či väčšie prekvapenia.

K našim Vianociam patrí aj dodržiavanie zvykov našich predkov a všetci vieme, že bez tradícií nie sú Vianoce tými pravými. Preto v príjemnom teple domovov iste budú znieť aj vianočné koledy a modlitby. Ako poďakovanie za mihajúci sa rok i ako prosba za zdravie a spokojnosť do budúcnosti. Niekde i ako spomienka na tých, po ktorých zostalo pri stole prázdne miesto.

Tiché a úprimné rozhovory pri sviečkach, bez náhlenia, plné pochopenia, radosti a potešenia z prítomnosti najbližších zanechávajú stopy v človeku na celý život. Vianočné sviatky plné láskavosti, porozumenia, spokojnosti a srdečnosti máme zafixované my starší a radi toto poslanstvo odovzdávame zase našim deťom. Nech čistá krása a úprimnosť sprevádzajúca vianočné sviatky pretrvá aj v ďalších generáciách. Lebo človek nepotrebuje k životu len najnovšie výtobytky vedy a technického pokroku, ale ukazuje sa, že najviac potrebuje práve lásku, dobrotivosť, pochopenie a vládnuť. Dôležitý je pocit, že máte v blízkosti seba spriazneného človeka, ktorý vám rozumie, a vie a chce vám pomôcť.

Vianoce nám dávajú príležitosť zamyslieť sa, prehodnotiť všetky vykonané skutky, ale i nesplnené sľuby. Na to všetko sú Vianoce. Pri tejto príležitosti chcem poďakovať Vám Lutilčania za ochotu pomôcť akýmkoľvek spôsobom pri naplňovaní spoločného dobra v prospech našej obce.

Milí spoluobčania!

Želám vám príjemné vianočné sviatky, plné porozumenia, lásky a spokojnosti. Prežite ich v zdraví a šťastí!

Ján Pružina
Starosta obce Lutilla

Obrázok z detstva

Mám v svojej duši rozprávku.
Biely sneh v nej ticho sneží.
S bratom jedličku zdobíme
a vzduch je od ihličia svieži.

V tej skromnej izbe bez parkiet,
bez ústredného kúrenia,
len drevo v kachliach voňalo,
koledy, starká, brat a ja.

Dajnom, dajnom, diridajnom...
Tak nás viedla k spevu.
Popritom v nás pestovala
nádej, lásku, vieru.

Koledy si zaspievajme
s prvým zimným snehom
a v rodine nešetrimo
úctou, vďakou, nehou.

Mária Malá

Spevácky zbor MAGNIFICAT, farský úrad Lutilla, Obec Lutilla
Vás pozývajú na

NOVOROČNÝ KONCERT

ktorý sa uskutoční

dňa 4. januára 2009 o 15.00 hod.
v kostole sv. Ladislava v Lutile

Na koncerte vystúpia spevácke zbory:

Žarnov zo Žarnovice
Štiavničan z Banskej Štiavnice (mužský spevácky zbor)
Chorus Cremniciensis z Kremnice
Magnificat Lutilla

Tešíme sa na stretnutie! Vstup voľný!

ZASADNUTIE OBEČNÉHO ZASTUPITELSTVA

**Poslanci Obecného zastupiteľstva v Lutile
dňa 16. decembra na svojom 13. riadnom zasadaní**

Uznesením číslo 119/ 2008

konštatovali, že sa uznesenia OZ plnia

Uznesením číslo 120/ 2008

schválili

úpravu rozpočtu rok 2008 tak ako bol predložený (tvorí prílohu zápisu)

Uznesením číslo 121/ 2008

schválili

VZN o dani z nehnuteľnosti

Uznesením číslo 122/ 2008

schválili

VZN o nakladaní s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi na území Obce Lutíla.

Uznesením číslo 123/ 2008

schválili

VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné sta-

vebné odpady s navýšením poplatku za likvidáciu komunálneho odpadu na 13,80 € (416 Sk)/ rok/ osoba v tom sú 4 žetóny a poplatok za žetóny navyše vo výške 2,53 € (77 Sk).

Uznesením číslo 124/ 2008

schválili

VZN o podmienkach poskytovania opatrovateľskej služby, spôsobe určenia úhrady, výške úhrady a spôsobe platenia úhrady za poskytovanú opatrovateľskú službu.

Uznesením číslo 125/ 2008

schválili

VZN o prevádzkovom poriadku pohrebiska Lutíla

Uznesením číslo 126/ 2008

schválili

VZN o niektorých podmienkach držania psov v Obci Lutíla

Uznesením číslo 127/ 2008

schválili

VZN o poplatku za znečisťovanie ovzdušia malými zdrojmi

Uznesením číslo 128/ 2008

schválili

pre spevácky zbor Magnificat navýšenie finančných prostriedkov v roku 2009 vo výške 664 € (20 tis. Sk) z prebytku hospodárenia za rok 2008.

Uznesením číslo 129/ 2008

schválili

predložený návrh rozpočtu za Obec Lutíla na roky 2009, 2010, 2011

Uznesením číslo 130/ 2008

schválili

predložený návrh rozpočtu na Základnú školu s MŠ Lutíla na roky 2009, 2010, 2011

Uznesením číslo 131/ 2008

schválili

predložený Návrh programového rozpočtu Obce Lutíla na rok 2009.

Uznesením číslo 132/ 2008

odročili

predložené žiadosti na prenájom nebytových priestorov v bývalej škole na Školskej ulici do skončenia nájmu K-systému, s.r.o. Kosorín.

Uznesením číslo 133/ 2008

zamietli

žiadost p. Ivana Červenku na kúpu obecného pozemku, časť parc. č. A 418/ 1.

Uznesením číslo 134/ 2008

zamietli

žiadost p. Mariána Skladana na kúpu obecného pozemku časť parc. E-KN č. 444.

Uznesením číslo 135/ 2008

schválili

zámenu pozemkov, výmeru za výmeru, vo vlastníctve Obce Lutíla a pozemkov vo vlastníctve Poľnohospodárskeho družstva Žiar nad Hronom podľa predloženého geometrického plánu.

Uznesením číslo 136/ 2008

schválili

p. Marte Jurkemikovej a manželovi predaj obecného pozemku časť z parc. E-KN č. 1188, diel 16, ktorý vytvára parc. KN-C č. 171/ 3, o výmere 167 m², ostat. plocha, v cene 87 Sk/ m², t.j. v celkovej cene 14 529 Sk.

Uznesením číslo 137/ 2008

schválili

prevod inžinierskych sietí vybudovaných v časti Nová Lutíla od investora na Obec Lutíla za 1 Sk.

Uznesením číslo 138/ 2008

schválili

uhradiť investorovi IBV Nová Lutíla v roku 2009 finančné prostriedky vo výške 82 500 Sk za novú ústredňu miestneho bezdrôtového rozhlasu z prebytku roku 2008.

Uznesením číslo 139/ 2008

poverili

starostu obce p. Jána Pružinu a zástupcu starostu JUDr. Viktora Šurku zapracovať do zmluvy o prevode inžinierskych sietí v časti Nová Lutíla podmienku možnosti odstúpenia od zmluvy v prípade, že dodávateľ diela neposkytne záruku.

Cena za vývoz komunálneho odpadu sa mení

Posledné tohtoročné zasadanie obecného zastupiteľstva bolo veľmi náročné, pretože sa schvaľovali všetky všeobecne záväzné nariadenia z dôvodu prechodu na euro a tiež bol prejednávaný rozpočet na 3 roky už v eurách a po prvýkrát bol prejednávaný Programový rozpočet obce na rok 2009. Rozpočet obce či už číselný alebo programový si občania môžu pozrieť na tabuli obecného úradu alebo na www.stránke našej obce.

Poplatky, pokuty vyplývajúce z prijatých všeobecne záväzných nariadení sa, okrem poplatku za odpad, nemenili len sa vyčíslili konverznou menou v eurách.

Výška miestneho poplatku za nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom sa od 1. januára 2009 mení - zvyšuje (ceny sú uvedené v uznesení č. 123/ 2008).

Tento poplatok bolo nevyhnutné zvýšiť z niekoľkých dôvodov:

Nakoľko od 1. 1. 2009 spoločnosť Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r.o. nebude vyvážať KO na skládku Homé Opatovce, ktorej prevádzkovanie končí, výšku ceny podstatne ovplyvní výška ceny za skládokovanie na inej skládke, na ktorú bude spoločnosť TS komunálny odpad vyvážať a s prevádzkovateľom ktorej bude mať uzatvorený zmluvný vzťah.

Vzhľadom na zvýšenie nákladov na zber, a predovšetkým uskladnenie komunálnych odpadov a drobného stavebného odpadu na skládke od 1. 1. 2009 je nevyhnutné k uvedenému dátumu upraviť cenu za vývoz a uskladnenie KO. Cena musí byť upravená tak, aby pokrývala náklady na zber a zneškodňovanie komunálneho odpadu.

To je jeden z dôvodov. Druhým dôvodom je, že ak chce obec požiadať o finančné prostriedky z grantov EÚ nesmie dotovať likvidáciu odpadu lebo tým porušuje zákon. Každý občan je tvorca odpadu a musí za likvidáciu zaplatiť.

V obci sa zbiera samostatne sklo, nebezpečný odpad a aj plasty.

r r r

Termíny zberu plastov na rok 2009

Január	7. a 22.
Február	4. a 19.
Marec	4. a 19.
Apríl	1. a 16.
Máj	7. a 21.
Jún	4. a 24.
Júl	2. a 23.
August	5. a 20.
September	3. a 17.
Október	1. a 15.
November	4. a 19.
December	2. a 17.

Aj tohto roku prišiel do Lutily Mikuláš

Naše lutilské Informačné centrum mladých, ktoré bolo oficiálne otvorené 4.4.2008, má pomaly za sebou prvý rok svojho fungovania. S blížiacim sa koncom roka nastáva aj pre nás čas bilancovania a hodnotenia uplynulého obdobia.

ICM Lutila - naša činnosť

Je na mieste konštatovanie, že za úvodné obdobie svojho pôsobenia v obci môžeme byť s jeho činnosťou nadmieru spokojní, keďže pomaly sa jeho existencia vryva do povedomia mládeže, školákov a študentov, ale aj niektorých starších obyvateľov našej obce. Uplynulé obdobie rozhodne naplnilo naše očakávania.

Na stránkach obecných novín sme sa preto v tento čas rozhodli sumárne poukázať na našu činnosť, ktorá zostáva nemenná a bude tu pre všetkých, ktorí majú záujem nás navštíviť aj v priebehu celého budúceho roka.

Už skôr sme vás informovali o akciách a podujatiach, ktoré sme v priebehu roka pripravovali (napr. prázdninové premietania filmových rozprávok pre deti a mládež, spolupráca s OZ Lutilienka na príprave MDD v Lutile, organizácia letného Infotábora). Pre tentoraz je potrebné poukázať na všetky ostatné služby, ktoré ICM Lutila vykonáva každý pracovný

deň od pondelka do piatku v čase od 11. do 21. hodiny.

SLUŽBY

- Informačný servis a poradenstvo
- Tvorba a realizácia projektov
- Tvorba a distribúcia informačných a propagačných materiálov
- Bezplatný prístup na internet bez časového obmedzenia
- Tlačenie a kopírovanie dokumentov bezplatný a rýchly prístup k informáciám z oblasti pracovného servisu, vzdelávania, cestovania, voľného času či oblasti občan a spoločnosť
- V spolupráci s občianskymi združeniami a miestnou samosprávou organizovanie podujatí a aktivít pre deti a mládež

Služby informačné a poradenské:

ICM Lutila sa snaží špeciálnymi cieľmi zabezpečiť prístup mladých ľudí k informáciám a poradenským

službám s odborníkmi a podporiť rozvoj informačných materiálov a zdrojov informácií pre mládež.

Čerpajúc z dostupných zdrojov sa zameriavame hlavne na efektívne vyhľadávanie, tvorbu a poskytovanie informácií a poradenských služieb mladým ľuďom podľa ich potrieb a požiadaviek. O informácie môžu mladí ľudia žiadať u nás osobne priamo v konzultačnej miestnosti ICM Lutila, telefonicky (**045/672 0063**), alebo elektronickou poštou (**lutilacm.sk**).

Informačné centrum mladých Lutila poskytuje informačno-poradenské služby v oblastiach daných v Jednotnej klasifikácii informácií, ktorá je schválená Združením Informačných a poradenských centier v SR, a to konkrétne:

1. Informačný a pracovný servis

2. Vzdelávanie
3. Cestovanie
4. Občan a spoločnosť
5. Voľný čas
6. Odborné poradenstvo

Poskytovanie iných služieb:

- tlač a kopírovanie za výhodnú cenu najmä pre študentov, školákov a mladých ľudí,
- bezplatný prístup na internet bez časového obmedzenia, možnosť samostatného vyhľadávania informácií a komunikácia prostredníctvom siete Internet, práca s PC,
- informácie o poradenstve, informácie o odborníkoch, ktorí poskytujú poradenské služby, informácie o bezplatných poradenských službách, adresáre a iné,
- organizovanie rôznych akcií a podujatí pre mladých ľudí, letných infotábora pre deti a mládež, pravidelných tematických premietaní s besedami ku danej téme.

V ďalších číslach Lutilského prameňa budeme prinášať pravidelné spravodajstvo o našich najnovších aktivitách. Už najbližšie sa zameriame na zaujímavé internetové linky a adresy práce z oblastí, v ktorých ponúkame našu informačnú a poradenskú činnosť.

RNDr. Ján Kučera

Reštaurovanie sochy Madona s dieťaťom ukončené

„Roku 1682 dňa 28. septembra spálený bol celkom chrám lutílský podobne aj 72 domov, skrze Turkov tak, že len 72 domov, mlyn a pivovar zostal. Turkov týchto bolo kolo 4000, ktorí na pomoc Imrichovi Tökölyimu prišli a ktorí od Zvolena a z táborov Tökölianskych napádali okolie lutílské, križske skadiaľ odrazu 707 ľudí zajali. Tenže deň 28. septembra v Pálfitskom panstve a Majthányhovskom z Lehotky zajali vyše 500 obyvateľov, z ktorými na lutílských lúkach prenocovali, aby ich ale týmto lepšie strážiť mohli zapálili Lutillu. Mimo vyše naznačeného zhorel kostôl celý, jedine socha B.P. Márie oproti bočným dverom nedotknutá ostala, jako sa to stalo sám Pán Boh vie. Tolkoto nachodí sa naznačené od farára lutílského Marka Kútika, ktorý bol pôvodne lutíľčan.“

Takto zachytil v Kronike Lutílskej dňa 16. augusta 1881 Ján Kytka administrátor fary Lutílskej históriu vzácnej sochy Madona s dieťaťom.

Táto socha bola dlho odložená, pretože bola znehodnotená časom, ale aj módnymi trendmi tej ktorej doby. Odborníci pri pohľade na túto sochu vždy pripomínali, že je to vzácne dielo, ktoré treba zreštaurovať a uložiť na dôstojné miesto v kostole, na oči všetkých veriacich. A tak sa to aj po dlhej dobe podarilo.

Začiatkom mesiaca decembra 2008 bola prinavrátená socha Madona s dieťaťom, po vykonaných reštaurátorských prácach z ateliéru Vysokej školy výtvarných umení Bratislava, späť do kostola sv. Ladislava v Lutíle. Socha bola umiestnená na podstavec v ľavej časti kostola.

Reštaurátorským prieskumom bolo zistené datovanie vzniku sochy z konca 15. storočia, ako aj jej autor - Majster hlavného oltára Hronského Beňadika. Cieľom reštaurátorských prác bolo čo najviac dielo priblížiť originálnej podobe z obdobia jej vzniku. Boli odstránené sekundárne vrstvy premalieb a tmelov, realizované približne v 18. storočí, na primárne farebnú úpravu diela. Obdobne v oblasti inkarmátov madony aj dieťaťa boli odstránené

sekundárne vrstvy polychrómie a vzhľadom k rozsahu zachovania primárnej vrstvy polychrómie inkarmátov, ktorý bol väčší než sa po prieskume očakávalo,

boli v tejto časti diela odstránené všetky sekundárne vrstvy až na originál.

Celá socha bola spetrofifikovaná (zakonzervovaná) účinnými roztokmi metódou ponoru na dobu 30 hodín, čím sa dosiahla odolnosť voči jej opotrebovaniu na ďalšie dlhoročné obdobie.

Ďalej boli odstránené sekundárne časti drevnej hmoty (podstavec, doska zo zadnej strany, korunka madony) a boli nahradené novými.

Socha bola opatrená novou korunou madony prislúchajúcou k dobe vzniku diela a osadená na nový podstavec z javorového dreva, ktorý plní aj statickú funkciu celej dolnej časti sochy a nekonkuruje originálu. Na celý povrch diela bol nanosený ochranný damarový lak s prísadou včelieho vosku.

Reštaurovaním tohto diela popísanou metódou a odborným vykonaním reštaurátorských prác, náš kostol získal dielo, ktoré má vysokú umeleckú a dobovú hodnotu. Náklady na reštaurovanie boli 122 000 Sk. Prevažnú časť finančných prostriedkov, v čiastke 100 000 Sk, sme získali z ministerstva kultúry SR, ako dotáciu na realizáciu diela, na základe vypracovaného projektu.

V mene občanov Lutily chcem poďakovať Bc. Jurajovi Gazdíkovi, ktorý ako študent túto prácu vykonal v rámci diplomovej práce na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave Katedra reštaurovania, pod vedením odborného asistenta Jána Gazdíka, akad. sochára.

Ján Imriš

OSOBNOSTI

Menný zoznam kňazov, ktorí pôsobili v našej farnosti od r. 1656 až do r. 1891

Zoznam mien kňazov, pred rokom 1656 vo farskej kronike chýba. Mená a priezviská sú uvádzané v latinčine a neskôr, keď nastala silná maďarizácia, sú pomäďarčené.

	r	r	r
Michael Zelenovits			1656-1679
Marcus Kutik			1679-1684
Georgius Benkovits			1684-1696
Georgius Pulis			1696-1703
Lucas Palkovits			1703-1713
Joannes Nepomuk Holicky			1713-1745
Michael Kotzian			1745-1749
Joannes Lehotsky			1749-1750
Thomas Joannes Nepomuk Hruskay			1750-1754
Ernestus Bacsmagy			1754-1761
Georgius Ocsovsky			1761 umrel
Josephus Simontsic			1761-1763
Ignatius Hlinicky			1763-1793
Josephus Pattish			1793-1842
Joannes Smetanay			1842-1854
Stephanus Stanga			1854-1881
Anton Knopp			1881-1891

Mgr. Mária Malá